

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 8980
Ημερομ. Κατάθεσης: 3/10/2025

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 3 Οκτωβρίου 2025

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

ΘΕΜΑ: Παράνομη διακίνηση και εμπορία ζώων συντροφιάς – Ανάγκη ενίσχυσης ελέγχων και συμμόρφωσης με την ενωσιακή νομοθεσία

Κύριοι Υπουργοί,

Η προστασία των ζώων συντροφιάς συνιστά θεμελιώδη αξία μιας σύγχρονης και ευνομούμενης Πολιτείας και αποτελεί υποχρέωση που απορρέει τόσο από το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο όσο και από τις δεσμεύσεις της χώρας στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού δικαίου. Η παράνομη διακίνηση και εμπορία τους δεν πλήττει μόνο την ευζωία των ζώων, αλλά συνδέεται συχνά με τη δράση οργανωμένων εγκληματικών κυκλωμάτων, απειλεί τη δημόσια υγεία και υπονομεύει την αξιοπιστία των ελεγκτικών μηχανισμών του κράτους.

Με στόχο την ανάδειξη του σημαντικού ζητήματος και της αποτελεσματικότητας των ελέγχων στις διασυνοριακές μετακινήσεις ζώων συντροφιάς, καταθέσαμε την υπ' αριθμ. 5934/2025 κοινοβουλευτική ερώτηση, με αντικείμενο την *«Παράνομη διακίνηση και εμπορίας ζώων συντροφιάς και την Ανάγκη ενίσχυσης ελέγχων και συμμόρφωσης της χώρας μας με την ενωσιακή νομοθεσία»*.

Ωστόσο, με την υπ' αριθμ. 180031/04.07.2025 απάντησή, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ισχυρίστηκε ότι τα ζητήματα αυτά εκφεύγουν των αρμοδιοτήτων του, γεγονός που προκαλεί εύλογες απορίες, καθώς αντίκειται στις προβλέψεις του Προεδρικού Διατάγματος 97/2017 (ΦΕΚ Α' 138/15.09.2017), όπου ρητά περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής και ειδικότερα της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, ως προς την εποπτεία

και εφαρμογή της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει το ενδοενωσιακό εμπόριο και τις μετακινήσεις ζώντων ζώων.

Επιπλέον, το ζήτημα διέπεται και από σαφές ενωσιακό κανονιστικό πλαίσιο, το οποίο η χώρα μας υποχρεούται να εφαρμόζει, και συγκεκριμένα:

- Κανονισμό (ΕΕ) 576/2013, που θεσπίζει τους όρους για τις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις σκύλων, γατών και νυφτισών και τις υποχρεώσεις ιχνηλασιμότητας.
- Κανονισμό (ΕΕ) 2016/429 ("Νόμος για την Υγεία των Ζώων"), που θέτει το γενικό πλαίσιο για την υγεία των ζώων, την ιχνηλασιμότητα και τον έλεγχο των μετακινήσεων.
- Κανονισμό (ΕΕ) 2019/2035, ο οποίος καθορίζει λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή υγειονομικών απαιτήσεων σε καταχωρημένες εγκαταστάσεις και καταφύγια ζώων.
- Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2021/403, με τον οποίο εγκρίνονται τα υποδείγματα υγειονομικών πιστοποιητικών που πρέπει να συνοδεύουν τις εμπορικές αποστολές σκύλων, γατών και νυφτισών μεταξύ κρατών-μελών.

Παράλληλα, σε εθνικό επίπεδο, ισχύει ο Ν. 4235/2014, ο οποίος προβλέπει τις διοικητικές κυρώσεις για παραβάσεις της κτηνιατρικής νομοθεσίας (ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας), καθώς και ο Ν. 4830/2021 που ρυθμίζει ζητήματα προστασίας και ευζωίας των ζώων συντροφιάς

Σύμφωνα με το Π.Δ. 97/2017 (ΦΕΚ Α' 138/15.09.2017), και συγκεκριμένα το άρθρο 7, η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει, μεταξύ άλλων, τις εξής αρμοδιότητες:

- Τη συνεχή εποπτεία, τον έλεγχο και την εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που αφορά το ενδοενωσιακό εμπόριο και τις μετακινήσεις ζώντων ζώων, σε συνεργασία με τους κατά τόπους Σταθμούς Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (ΣΥΚΕ) και τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των Περιφερειών.
- Τον συντονισμό των περιφερειακών υπηρεσιών σε θέματα υγειονομικών ελέγχων σχετικών με μετακινήσεις ζώων, ζωικών προϊόντων και υποπροϊόντων.
- Την παρακολούθηση της διεθνούς επιζωοτιολογικής κατάστασης και τη λήψη προστατευτικών μέτρων κατά τις εισαγωγές, εξαγωγές και ενδοκοινοτικές μετακινήσεις.
- Τον καθορισμό υγειονομικών απαιτήσεων για εμπορικού και μη χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων συντροφιάς από και προς τρίτες χώρες ή κράτη μέλη.
- Την παρακολούθηση, εποπτεία και υποστήριξη της λειτουργίας του συστήματος TRACES, που αποτελεί τον βασικό μηχανισμό καταγραφής και διαχείρισης των διασυνοριακών μετακινήσεων.

- Την έκδοση εγκυκλίων και οδηγιών εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας, την ενημέρωση του κοινού και την εκπαίδευση του προσωπικού των εμπλεκόμενων υπηρεσιών.
- Τη συνεργασία με τους διεθνείς οργανισμούς και την Ευρωπαϊκή Ένωση σε θέματα υγείας των ζώων, καθώς και την εκπροσώπηση της χώρας σε αυτούς.

Οι παραπάνω αρμοδιότητες αποδεικνύουν ότι η εν λόγω υπηρεσία αποτελεί τον βασικό πυλώνα ελέγχου και εφαρμογής των μέτρων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ζώων συντροφιάς.

Επιπλέον, όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. 941/123116/29.04.2024 έγγραφο της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων προς το Συνήγορο του Πολίτη, το Τμήμα Εισαγωγών – Εξαγωγών και Ενδοενοσιακού Εμπορίου:

- Διενεργεί ενδεδειγμένους ελέγχους συμμόρφωσης με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για τις μετακινήσεις ζώων συντροφιάς, στο πλαίσιο του Agri-Food Fraud Network της Ε.Ε.
- Λαμβάνει και εξετάζει καταγγελίες και αναφορές, τόσο από ευρωπαϊκούς όσο και από εθνικούς φορείς, για παρατυπίες σχετικές με μη ορθώς συμπληρωμένα ή πλαστά διαβατήρια, χρήση microchips μη καταχωρισμένων στην επίσημη βάση δεδομένων κ.ά.
- Έχει κοινοποιήσει επιστολή στον Πανελλήνιο Κτηνιατρικό Σύλλογο (αριθμ. Πρωτ. 681/133108/4-5-23), με την οποία αναγνωρίζεται ότι το φαινόμενο είναι υπαρκτό, διαρκές και απαιτεί παρέμβαση.

Οι παραπάνω αναφορές επιβεβαιώνουν ότι οι υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ έχουν γνώση και εμπλοκή στο ζήτημα, ενώ διαθέτουν θεσμοθετημένες αρμοδιότητες για την αντιμετώπισή του.

Σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. 4528/22.05.2023 έγγραφο του ΕΦΕΤ, η χώρα μας συμμετείχε σε συντονισμένη ευρωπαϊκή δράση για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου ζώων συντροφιάς, στο πλαίσιο του Agri-Food Fraud Network, όπου ανταλλάσσονται πληροφορίες και αιτήματα διοικητικής συνδρομής μεταξύ των κρατών-μελών. Όπως ρητά αναφέρεται στο εν λόγω έγγραφο, όλες οι σχετικές υποθέσεις που αφορούν την Ελλάδα έχουν διαβιβαστεί στη Διεύθυνση Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ, που αναγνωρίζεται από την ίδια την Ε.Ε. ως Κεντρική Αρμόδια Αρχή.

Τέλος, στην από 27.06.2025 απάντησή του (αρ. πρωτ. 1500.1/47118/2025/280), το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ανέφερε ότι δεν έχουν καταγραφεί περιστατικά παράνομης διακίνησης ζώων συντροφιάς από 01.01.2023 έως σήμερα, παρότι ευρωπαϊκοί και εθνικοί φορείς έχουν αναδείξει το ζήτημα. Το γεγονός αυτό δημιουργεί σοβαρά ερωτήματα για την επάρκεια και τη διαφάνεια των ελέγχων που πραγματοποιούνται.

Επειδή η παράνομη διακίνηση και εμπορία των ζώων συνδέεται με σοβαρές παραβιάσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας (Κανονισμοί ΕΕ 2016/429, 576/2013, 2019/2035, 2021/403) αλλά και της εθνικής (Ν. 4235/2014, Ν. 4830/2021), υπονομεύει την υγεία των ζώων και θέτει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

Επειδή η αποτελεσματική καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ζώων απαιτεί ισχυρούς ελέγχους, διαφάνεια και διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ αρμόδιων φορέων και υπηρεσιών, καθώς συνδέεται συχνά με οργανωμένα κυκλώματα

Επειδή με το Π.Δ. 40/2021 και την Υπουργική Απόφαση 32195/19-05-2022, το Τμήμα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς μεταφέρθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών, ενώ οι αρμοδιότητες υγειονομικού ελέγχου παραμένουν στο ΥΠΑΑΤ.

Επειδή παρά τη σαφή αρμοδιότητα των υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ, η απάντηση που δόθηκε στην κοινοβουλευτική ερώτηση υπήρξε ελλιπής, γεγονός που εγείρει σοβαρά ερωτήματα για τη διαφάνεια και τη λογοδοσία της εκτελεστικής εξουσίας.

Ερωτάσθε κ.κ. Υπουργοί:

- 1. Πόσες υποθέσεις παράνομης μετακίνησης και εμπορίας ζώων συντροφιάς έχουν κοινοποιηθεί στην Ελλάδα μέσω του συστήματος iRASFF ή άλλων ευρωπαϊκών μηχανισμών, από τον Ιούλιο του 2022 έως τον Ιούλιο του 2023, στο πλαίσιο συμμετοχής της χώρας μας στη συντονισμένη ευρωπαϊκή δράση για την καταπολέμηση του παράνομου εμπορίου ζώων συντροφιάς (Agri-Food Fraud Network), ποιες παραβάσεις της ενωσιακής νομοθεσίας διαπιστώθηκαν κατά τη διάρκεια των δράσεων αυτών και πώς διαχειρίστηκε η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων αυτές τις υποθέσεις;**
- 2. Ποιες συγκεκριμένες ενέργειες έχει αναλάβει η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων για την πρόληψη, ανίχνευση και καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ζώων συντροφιάς;**
- 3. Υπάρχει εθνικός σχεδιασμός συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων Υπουργείων (Αγροτικής Ανάπτυξης, Εσωτερικών) και των ελεγκτικών αρχών (ΕΛ.ΑΣ., Λιμενικό, ΔΟΥ, ΔΑΟΚ) για την πρόληψη, ανίχνευση και καταστολή του παράνομου εμπορίου ζώων συντροφιάς;**
- 4. Υπάρχουν διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία και εκθέσεις που αποτυπώνουν το μέγεθος και την εξέλιξη του φαινομένου στην Ελλάδα; Ποια είναι η εκτίμηση για την πορεία του στο προσεχές μέλλον;**
- 5. Πόσοι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από τις Λιμενικές Αρχές το χρονικό διάστημα 2023–2025 σε λιμένες επιβίβασης/αποβίβασης ζώων συντροφιάς και ποια είναι τα αναλυτικά τους αποτελέσματα (αριθμός ζώων ελεγχθέντων κ.α);**
- 6. Πόσες συσκευές ανίχνευσης ηλεκτρονικής σήμανσης (microchip) έχουν διανεμηθεί σε Λιμενικές Αρχές, σε ποιες συγκεκριμένα, και με ποια συχνότητα χρησιμοποιούνται στους ελέγχους; Σε ποιες περιπτώσεις έχουν υπάρξει συνεργασίες του Λιμενικού Σώματος με άλλες αρχές (ΕΛ.ΑΣ., Τελωνεία, ΔΑΟΚ,**

Εισαγγελία) για την πρόληψη ή διερεύνηση υποθέσεων παράνομης διακίνησης ζώων; Μπορείτε να παραθέσετε σχετικά στατιστικά στοιχεία;

- 7. Δεδομένης της αναφοράς του Υπουργείου Ναυτιλίας για συνεργασία με EUROPOL και INTERPOL, έχετε λάβει συγκεκριμένες ειδοποιήσεις ή αιτήματα συνδρομής που σχετίζονται με την παράνομη διακίνηση ζώων συντροφιάς; Αν ναι, ποια ήταν η αντίδραση των ελληνικών αρχών;**
- 8. Σε ποιες επιτροπές, όργανα και ομάδες εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (WOAH) και άλλων διεθνών φορέων συμμετέχει η χώρα μας ειδικά σε σχέση με την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης και εμπορίας ζώων συντροφιάς; Ποιοι είναι οι ορισμένοι εκπρόσωποι και ποια ήταν τα απτά αποτελέσματα ή συμπεράσματα από τη συμμετοχή της χώρας μας σε αυτά τα fora;**
- 9. Πώς ασκεί η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων τις θεσμοθετημένες αρμοδιότητές της ως προς την εισήγηση, τον συντονισμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής της εθνικής νομοθεσίας (N4235/2014 και N4830/2021) αλλά και των ενωσιακών Κανονισμών (ΕΕ 2016/429, 576/2013, 2019/2035 και 2021/403) που διέπουν τις μετακινήσεις ζώων συντροφιάς; Με ποιον τρόπο διασφαλίζεται η αποτελεσματική συνεργασία με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς αρχές για την εφαρμογή των ανωτέρω Κανονισμών και ποιες συγκεκριμένες δράσεις συνεργασίας με ευρωπαϊκούς και διεθνείς μηχανισμούς έχουν αναληφθεί;**
- 10. Πόσες περιπτώσεις παράνομης διακίνησης ζώων συντροφιάς έχουν διερευνηθεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Διεύθυνση Υγείας των Ζώων), σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές (ΕΦΕΤ, ΕΛ.ΑΣ., Λιμενικό, ΔΑΟΚ), από 1.8.2023 έως σήμερα; Ποια ήταν τα αποτελέσματα των ελέγχων, ποιες παραβάσεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας (N. 4235/2014, N. 4830/2021, Κανονισμοί ΕΕ 2016/429, 576/2013, 2019/2035, 2021/403) διαπιστώθηκαν και ποιες κυρώσεις επιβλήθηκαν;**

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μανώλης Χριστοδουλάκης

Μανόλης Χνάρη

Σταύρος Μιχαηλίδης

